

Калин Терезијски

ЈЕДНИМ ОД ДВАЈУ ПУТЕВА

Ишао сам стрмом стазом, уском ивицом стене; са обе стране се простирала бескрајна провалија. После сат времена стигох до краја гребена и спустих се у долиницу обраслу влажном вегетацијом. На њеном крају, између дрвећа, видела се пећина. Када сам се приближио пећини, недалеко од ње видех онога кога сам тражио – Најмудријег Живог Човека За Кога Кажу Да Зна Скоро Све.

Он ме први примети, устаде и љубазно ме дочека, предложи ми да седнем на један камен, близу оног на коме је сам седео. Најмудрији је изгледао прилично неодређено – могло би се рећи да је, пре свега, стар, али не престар, лице му је било обично и простодушно, одећа – сиве панталоне и зеленкаста кошуља кратких рукава.

Јесам ли се нисам разочарао? Али чим смо сели, почео је да ми прича о себи и својој необичној судбини, тако да његов спољашњи изглед просто нестане. У ствари, ја сам дошао да га питам нешто о себи, али он није престајао да прича. А ја сам слушао – описи тешког живота, описи борбе за преживљавање, бесциљних и прекомерних задовољстава, очајања и ентузијазма. Када осетих да је завршио с причом, одлучио сам да га питам то због чега сам дошао. Али он ме прекиде: „Човече! Знаш шта хоћеш да ме питаш. Испричао сам ти свој живот, а можда и живот многих других људи. Све време кришом сам посматрао израз твог лица и покрете твога тела. Тако сам и схватио шта желиш да ти кажем. Ево шта ћу ти рећи: ако си рођен без среће и без икакве могућности да добијеш чак и мало среће и радости у одређеним годинама, а веруј ми, многи људи су такви, имаш два пута: да постанеш добар човек који без разлога воли живот и људе, или да постанеш очајан и зао изрод који мрзи цео свет. Али, опомињем те! Веома, веома мало њих крене правим путем. А сада иди.“

Кренух, попех се на гребен и пођох уском стазом са чије обе стране су се отварале бескрајне провалије. Идући, размишљао сам о речима мудрог човека. Прилично мрачне речи. Тачно су одговарале на моје питање, али одговор ми се није допадао. Нисам видео могућност за срећу и радост у свом животу, али нисам желео да постанем огорчен и лош човек. Никако нисам хтео. Тако размишљајући, неосетно успорих корак. На крају се зауставих и окренух се. Још мало размислих, био сам збуњен. Затим дубоко уздахнух и журно кренух назад. Поново стигох у долину, спустих се према пећини и стадох пред мудрацем. Он је управо кувао супу на малом плинском решоу.

– Кажи, човече! – исправи се он.

– Знаш... уопште ми није лако да те замолим, али... да ли бих могао да останем код тебе... неко време?

– Зашто?

– Хтео бих да попричамо о многим стварима, надам се да ти то неће сметати.

– Па... мени је и онако досадно, а можеш да ми помажеш, да доносиш воду и купујеш шта треба у селу. Да, немам ништа против да останеш.

– Стварно? Могу да останем? Хвала ти... много ти хвала! Желим много тога да те питам.

– Сигурно... – саже се мудрац над шерпом и промеша супу.

– Знаш, стварно се радујем што ми дозвољаваш да останем код тебе.

Он се исправи, погледа ме и задовољно се осмехну:

– Ха, значи, радујеш се...

– Да, радујем се.

– Дакле, осећаш радост?

– Да, радујем се што ћу сазнати многе ствари о себи.

– А да ли си научио да се радујеш?

Осетих да се радујем и схватих како се то десило на смешан и необичан начин – ја, човек без радости, рођен без среће и свакаквих могућности за радост, радујем се.

– Е, твој сам – рекох му и чак ми дође да заплачем од неког посебног узбуђења.

– Мммм, да.... Мој си! – задовољно рече он. – Зато сматрају да сам Нај.... не знам како то зову. Добро знам те ствари! Значи, радујеш се, а? – потапша ме он по рамену.

– Да!

– Хоћеш ли да останеш са мном да се радујемо за све, шта год да је?

– Да, баш се радујем да останем с тобом...

– Хоћемо ли да чинимо добро људима, просто ето тако, ради задовољства?

– Да, управо то желим.

– Па добро – лупну ме по рамену – Имаш ли цигару?

- Да.
- Дај да запалимо док супа не буде готова. После ћемо се наврцати и дремаћемо мало на сунцу. Довече ћеш отићи до села по пиво и намирнице.
- Да, сада знам зашто си Најмудрији Човек На Свету Који...
- Да, управо тако... дај једну шибицу... Хвала! – мудрац запали цигару и седе.
- Ех! – седох и ја на камен.
- М-да! Ја сам Најмудрији – причао је – Пре неколико година био сам исти, сасвим исти као ти.
- Стварно?
- Да, и дошао сам овде код једног... Није важно...
- Попушисмо цигарете, сипао сам супу у два зделе, обојица почесмо да срчемо, а на крају корицама хлеба покуписмо последње капљице.
- Много се радујем што сам овде – рекох и уздахнух.
- Сада се радујеш, а довече, када попијемо пиво, када испечемо кобасице на жару и мало запевамо, осетићеш се и срећним.
- Стварно? – упитах га узбуђено.
- М-да-а-а уображено прозбори мудрац. – Сада иди да опереш тањире.

КАЛИН ТЕРЗИЈСКИ рођен је 1970. у Софији. Завршио је Националну природно-математичку гимназију у Софији. У то време је написао своје прве песме у хиперреалистичком стилу *Песме у мраку*. Године 1996. дипломирао је на медицинском факултету, а затим специјализирао психијатрију. Четири године по дипломирању, радио је као психијатар. Паралелно с послом, почиње да пише за новине и часописе „SAX”, „Егоист“, „Клуб М”, „Ева”, „Night life”. Посао напушта 2000. године и посвећује се писању. Терзијски је добитник многих награда, а четири пута је био номинован за награду „Хеликон”. Добитник је награде за књижевност у Европској унији, 2011. године.

Са бугарског превела и белешку сачинила ЕЛИЗАБЕТА ГЕОРГИЕВ